

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **I. O. N.,** zastoupený Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem se sídlem Ječná 7/548, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. 12. 2012, č. j. 29 Az 34/2011 – 62,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení

Odůvodnění:

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 17. 12. 2012, č. j. 29 Az 34/2011 - 62, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 9. 9. 2011, č. j. OAM-292/ZA-06-ZA12-2010, kterým nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana podle ust. § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že se nejprve zabýval námitkou stěžovatele o vadě řízení, spočívající v tom, že s některými úkony mělo být vyčkáno do doby rozhodnutí o podané námitce podjatosti a dále, že rozhodovala úřední osoba, která je vyloučena pro podjatost vůči jeho právnímu zástupci. Podle názoru krajského soudu se námitkou podjatosti úřední osoby ve správním řízení musí zabývat správní orgán ve smyslu ust. § 14 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). V dané věci je nepochybné, že stěžovatel podal námitku podjatosti ředitele odboru PhDr. T. H., o které rozhodl jeho nadřízený usnesením dne 13. 10. 2010 tak, že není vyloučen z projednávání a rozhodování ve věci stěžovatele. Toto usnesení obsahuje řádné poučení o možnosti podat rozklad k ministrovi vnitra. Ze spisu, ani z vyjádření zástupce stěžovatele však není zřejmé, že by byl rozklad podán. Stěžovatel tak evidentně nevyužil možnosti podat proti

předmětnému usnesení opravný prostředek. Krajský soud se proto touto námitkou dále nezabýval. Ze stejného důvodu nemohl provádět jakékoliv důkazní řízení, neboť k rozhodování o správnosti citovaného usnesení nebyl oprávněn. Protože ze správního spisu nevyplývá, že by do doby rozhodnutí o podjatosti prováděl ředitel odboru jakékoliv úkony v řízení ve věci stěžovatele, krajský soud neshledal v postupu ministerstva žádnou vadu řízení. K námitce stěžovatele, že se ministerstvo nezabývalo návrhy jeho právního zástupce ze dne 20. 7. 2011, který žádal o možnost nahlédnout do spisu a o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím"), krajský soud uvedl, že zástupce stěžovatele nesdělil žádný závažný důvod, který by bránil stěžovateli či jeho osobě dostavit se k nahlédnutí do správního spisu a seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci tak, jak je obsahem poučení předvolání k tomuto úkonu. Krajský soud tedy neshledal žádnou závažnou vadu řízení, která by bránila ministerstvu vydat rozhodnutí. K námitce stěžovatele, že v napadeném rozhodnutí chybí zdůvodnění, proč je jeho opakovaná žádost považována za přípustnou, krajský soud poukázal na to, že ministerstvo rozhodlo v r. 2006 o zamítnutí stěžovatelovy žádosti o azyl podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu a v případě další žádosti postupovalo podle zákona o azylu. Krajský soud konstatoval, že v rozhodnutí ministerstvo velmi seriozně popsalo všechny skutečnosti, které stěžovatel v žádosti i pohovorech uvedl, a pak na základě porovnání všech zjištěných skutečností uvedlo, proč dospělo k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky ust. § 12 zákona o azylu. Jeho odůvodnění je velmi podrobné a krajský soud v jeho závěrech neshledal žádného pochybení. Ze žádné výpovědi stěžovatele nelze dovodit, že by ministerstvo mohlo dospět k závěru, že stěžovatel byl pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, případně mít důvodný strach z pronásledování z důvodů taxativně stanovených v zákoně o azylu. Protože stěžovatel je v České republice rozvedený, nemá žádné závažnější zdravotní problémy, nepřicházejí v úvahu důvody pro uplatnění ust. § 13 a § 14 zákona o azylu, přičemž ministerstvo mělo v tomto směru dostatečné podklady. Krajský soud dále zkoumal, zda se ministerstvo zabývalo dostatečně novou argumentací stěžovatele, že má důvodné obavy z návratu do země původu. Ministerstvo velmi podrobně popsalo, jak dospělo k závěru, že stěžovateli reálně nehrozí žádná vážná azylově relevantní újma pro případ vycestování do země původu. Z argumentace ministerstva jasně plyne, jaké konkrétní problémy v průběhu r. 2010 a 2011 zem původu provázejí, přičemž zdůraznilo, že popsané konflikty se odehrávaly na severu Nigérie, kde stěžovatel nikdy nepobýval. Ministerstvo si bylo dobře vědomo reálné situace v Nigérii a vyvodilo ze všech podkladů seriózní závěr, že ač je prokazatelně zejména na severu země situace nepříliš klidná, stěžovateli v případě návratu do míst, kde před odjezdem ze země celá léta pobýval, nic závažnějšího nehrozí. K námitce stěžovatele, že se ministerstvo nezabývalo jeho integrací v České republice a tím, že by výjezd mohl znamenat nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života krajský soud uvedl, že stěžovatel v průběhu pohovorů tvrdil, že se snažil o získání zdejšího trvalého pobytu, to mu však nevyšlo a o azyl žádal, neboť po rozvodu nechtěl na území České republiky pobývat nelegálně. Z tohoto tvrzení tedy podle názoru krajského soudu nelze dovodit, že by si stěžoval na případný nepřiměřený zásah do soukromého či rodinného života. Krajský soud v této souvislosti poukázal na to, že stěžovatel je rozvedený a žádnou rodinu v České republice nemá. Ministerstvo se podle přesvědčení krajského soudu s nereálností existence případné hrozby vážné újmy stěžovateli pro případ návratu do země původu vypořádalo dostatečně.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal nepřezkoumatelnost rozsudku, popř. chybné právní posouzení věci, které spatřoval v tom, že krajský soud v podstatě odmítl přezkoumat, zda o námitce podjatosti bylo rozhodnuto v souladu se správním řádem s tím, že proti usnesení ze dne 13. 10. 2010 nebyl podán rozklad. Pokud jde o otázku podjatosti ředitele odboru, je stěžovatel přesvědčen, že krajský soud byl povinen se touto otázkou zabývat. Pokud by totiž v řízení rozhodovala vyloučená úřední osoba, jednalo by se o vadu řízení před správním orgánem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí. Stěžovatel ve smyslu ust. § 65 odst. 2 s. ř. s. toto tvrdil a krajský soud tedy byl povinen přezkoumat, zda ředitel odboru byl vyloučen z projednávání a rozhodování ve věci. Soud je povinen se zabývat každou žalobní námitkou, a v případě procesních vad minimálně tak, že zdůvodní, že tvrzená vada nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Ani toto však krajský soud ve vztahu k této námitce neučinil. Ve správním soudnictví nemůže být argumentem pro odmítnutí zabývat se určitou námitkou to, že o této věci rozhodl správní orgán. Všechny záležitosti, o nichž se ve správním soudnictví rozhoduje, jsou totiž věcmi, o nichž rozhodl správní orgán. S ohledem na ust. § 70 písm. c) s. ř. s. není možné podat žalobu proti usnesení ve věci vyloučení úřední osoby, tudíž soudní přezkum musí být možný v rámci přezkumu meritorního rozhodnutí. Pokud by soud takový přezkum odmítl, šlo by o nepřípustné denegatio iutitiae, neboť by vlastně neexistovala žádná soudní ochrana před tím, že ve věci rozhoduje vyloučená osoba. Pokud jde o podjatost PhDr. T. H., uplatněná námitka podjatosti byla zdůvodněna a v žalobě byly navrženy důkazy k prokázání toho, jak se jeho vztah k právnímu zástupci stěžovatele projevuje navenek. Názor krajského soudu, že se nemusel zabývat podjatostí, protože nebyl podán rozklad, je podle stěžovatele chybný. Z ust. § 65 odst. 2, § 71 odst. 1 písm. d) ani z § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. nevyplývá, že by vady řízení musel účastník namítat již v průběhu tohoto řízení, resp. pokud je namítal a bylo o nich rozhodnuto usnesením, proti kterému je přípustné odvolání (rozklad), musel toto odvolání (rozklad) podat. Napadený rozsudek nepřijatelně zužuje žalobní body, které jsou přípustné, aniž by pro to měl oporu v zákoně. Dále stěžovatel namítal, že krajský soud pochybil, když neshledal skutečnost, že se ministerstvo vůbec nezabývalo návrhy, které jeho právní zástupce v řízení o udělení mezinárodní ochrany učinil dne 20. 7. 2011, jako závažnou vadu řízení. S názorem krajského soudu nelze souhlasit ze dvou důvodů. Předně stěžovatel uvedl závažný důvod, proč se nemůže se spisovým materiálem seznámit, a zdůvodnil toto „*velkými časovými náklady právního zástupce na cestu do Zastávky u Brna, dále skutečností, že zaslání spisu v rámci jednotlivých pracovišť odboru azylové a migrační politiky by nemělo činit vážnější technické ani finanční problémy*.“ Je zřejmé, že platit cestu advokáta z Prahy do Zastávky u Brna může být pro stěžovatele drahé. Svůj požadavek stěžovatel navíc zdůvodnil i odkazy na základní zásady správního řízení. I kdyby jeho žádost byla nedůvodná, mohl legitimně očekávat, že na tuto žádost bude ministerstvo reagovat. Stěžovateli se však žádné reakce nedostalo, pouze obdržel rozhodnutí ze dne 9. 9. 2011. Tímto postupem ministerstva bylo stěžovateli upřeno právo podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu, což činí napadené rozhodnutí nezákonným. Stěžovatel také namítal, že krajský soud v podstatě nijak nereagoval na jeho žalobní námitku, že ministerstvo nezdůvodnilo, z jakého důvodu považovalo jeho opakovanou žádost za přípustnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu. V tomto bodě je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný. Citované ustanovení, které krajský soud cituje, na tento případ nedopadá. Krajský soud pouze napsal, že stěžovatelovo srovnání s postupem

Nejvyššího správního soudu ohledně posuzování nepřijatelnosti kasační stížnosti podle § 104a s. ř. s. je nelogické, nenapsal však proč. Dále stěžovatel namítal, že krajský soud se nedostatečně vypořádal s námitkami ohledně podkladů rozhodnutí ministerstva a ohledně situace v Nigérii. Krajský soud se nezmínil např. o námitce, že ministerstvo uvádí řadu zpráv o Nigérii jako podklad rozhodnutí, ale již neuvedlo, jaké okolnosti z nich byly vzaty za prokázané a jakým způsobem dospělo k tomu, že přihlédne právě k těmto zprávám a ne jiným, které se o situaci v Nigérii vyjadřují negativněji, a stejně tak neuvedlo, zda mezi jím uváděnými podklady nedošlo k nějakému výběru. Stěžovatel nesdílí závěr krajského soudu, že rozhodnutí ministerstva je zcela přesvědčivé v tom, že mu při návratu do Nigérie nehrozí žádné nebezpečí. Krajský soud nijak nereagoval na skutečnost, že napadené rozhodnutí sice některé údaje o situaci v Nigérii uvádí, avšak zmiňuje pouze násilnosti ve státě Kaduna v souvislosti s dubnovými prezidentskými volbami. Stěžovatel však uvedl celou řadu jiných násilností proti křesťanům, které se odehrály mnohem dříve než v dubnu 2011 a na zcela jiných místech. Na žádnou z těchto námitek krajský soud vůbec nereagoval, a proto je napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Pokud jde o žalobní námitku, že se ministerstvo nezabývalo tím, zda se v České republice neintegroval natolik, že by jeho vycestování představovalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života, krajský soud pouze uvedl, že stěžovatel je rozvedený a že v České republice žádnou rodinu nemá, což je velké zúžení práva na soukromý a rodinný život. Z uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti popřelo její oprávněnost, neboť jak jeho rozhodnutí ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti odkázalo na své písemné vyjádření k žalobě ze dne 6. 1. 2012 a navrhlo zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud se nejprve ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy přijatelná. Vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu se Nejvyšší správní soud již podrobně věnoval, např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, příp. v usnesení ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57, obě dostupná na www.nssoud.cz, v nichž dospěl k závěru, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat mimo jiné tehdy, dotýká-li se právních otázek, které dosud nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. V dané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je přijatelná, neboť stěžovatelem uplatněné důvody nebyly dosud v judikatuře plně řešeny.

Nejvyšší správní soud po konstatování, že kasační stížnost je přijatelná, přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti, přičemž neshledal vady podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel nejprve namítal, že krajský soud pochybil, když odmítl přezkoumat, zda o námitce podjatosti bylo rozhodnuto v souladu se správním řádem.

Podle ust. § 5 s. ř. s. se lze ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon, pokud nestanoví tento nebo zvláštní zákon jinak.

Soudní ochrana tak nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení. Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má k dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky ochrany, které má účastník k dispozici v rámci správního řízení.

V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel prostřednictvím svého právního zástupce v podání, které bylo ministerstvu doručeno dne 10. 8. 2010, uplatnil námitku podjatosti vůči řediteli odboru azylové a migrační politiky PhDr. T. H. s odůvodněním, že lze důvodně předpokládat, že tato úřední osoba má pro svůj poměr k jeho právnímu zástupci takový zájem na výsledku řízení, že lze pochybovat o její nepodjatosti. Usnesením prvního náměstka ministra vnitra pro vnitřní bezpečnost ze dne 13. 10. 2010, č. j. OAM-292/ZA-06-2010, bylo rozhodnuto, že PhDr. T. H. není vyloučen z projednávání a rozhodování v řízení o udělení mezinárodní ochrany, protože stěžovatel nijak nezdůvodnil své tvrzení o jeho podjatosti. Usnesení obsahuje také poučení o možnosti podat opravný prostředek – rozklad k ministru vnitra. Stěžovatel nevyužil možnosti podat řádný opravný prostředek a následně v podané žalobě uvedl námitku, ve které polemizovat se závěry uvedenými ve výše uvedeném usnesení a tvrdil, že ve správním řízení rozhodovala úřední osoba, která podle jeho názoru je vyloučena pro podjatost.

Nejvyšší správní soud neshledal pochybení v postupu krajského soudu, který se odmítl zabývat námitkou podjatosti PhDr. T. H., neboť vzhledem k tomu, že stěžovatel nepodal řádný opravný prostředek proti usnesení, jímž bylo rozhodnuto o jeho námitce podjatosti úřední osoby, nemůže soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva o neudělení mezinárodní ochrany přezkoumávat předmětné usnesení o podjatosti. V daném případě se tedy nemohlo jednat o vadu řízení před správním orgánem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí, neboť s ohledem na pravomocné usnesení správního orgánu o nepodjatosti rozhodovala v řízení o udělení mezinárodní ochrany úřední osoba, která nebyla vyloučena.

Stěžovatel dále namítal pochybení krajského soudu v tom, že neshledal závažnou vadu řízení v tom, že se ministerstvo nezabývalo návrhy, které jeho právní zástupce ve správním řízení učinil dne 20. 7. 2011.

Dne 13. 7. 2011 převzal stěžovatel předvolání k seznámení s podklady rozhodnutí na 21. 7. 2011 v 10:00 h na pracovišti Přijímacího střediska Zastávka. Stěžovatel byl poučen, že nedostaví-li se bez vážného důvodu, bude to považováno za jeho nezájem se s těmito podklady seznámit, a dále že nastane-li vážný důvod, bránící dostavení se

k seznámení s podklady v uvedeném termínu, je povinen o tom neprodleně správní orgán informovat. Dne 20. 7. 2011 byl ministerstvu doručen e-mail s oznámením právního zástupce stěžovatele, že se nedostaví k nahlédnutí do spisu a žádostí o umožnění nahlédnout do správního spisu na některém z pracovišť ministerstva v Praze. Tento požadavek odůvodnil velkými časovými náklady právního zástupce na cestu do Zastávky u Brna s tím, že zaslání spisu by nemělo činit vážnější technické ani finanční problémy. V této souvislosti poukázal na ust. § 4 odst. 1 a § 6 odst. 2 správního řádu. Dále je v tomto podání obsažen požadavek na zaslání všech zpráv o Nigérii, které má ministerstvo k dispozici a které pojednávají o situaci v Nigérii v roce 2010 a 2011.

V podání ze dne 20. 7. 2011 nebyl uveden žádný vážný důvod, který by stěžovateli nebo jeho zástupci bránil seznámit se s podklady pro rozhodnutí ve věci udělení mezinárodní ochrany v Přijímacím středisku Zastávka u Brna. Tvrzená skutečnost, že by to bylo pro zástupce stěžovatele z časových důvodů náročné, takovým vážným důvodem bezesporu není. Stěžovateli a jeho zástupci nic nebránilo v tom, aby se např. dohodli se na jiném vhodném termínu, neboť rozhodnutí ve věci bylo vydáno až dne 9. 9. 2011. Stěžovatel měl tedy dostatečný časový prostor k tomu, aby se mohl před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřit k podkladům tohoto rozhodnutí. Lze sice souhlasit se stěžovatelem, že na tuto žádost mělo ministerstvo reagovat a sdělit, že jeho žádosti se nevyhovuje, ale tato vada není takového charakteru, aby mohla být důvodem pro zrušení rozhodnutí ve věci, neboť k porušení práva stěžovatele podle ust. § 36 odst. 3 správního řádu nedošlo. Krajský soud proto nepochybil, pokud neshledal v postupu ministerstva takovou vadu řízení, která by mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí.

Dále stěžovatel namítal, že krajský soud nereagoval na žalobní námitku, že ministerstvo nezdůvodnilo, z jakého důvodu považovalo jeho opakovanou žádost za přípustnou podle ust. § 10a písm. e) zákona o azylu.

Podle ust. § 10 odst. 4 zákona o azylu v případě, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zastaveno podle § 25 písm. a), d) nebo h) nebo byla žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. b) nebo h) nebo § 16 odst. 2 a Česká republika je příslušná k posuzování nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany, provede se nové řízení ve věci.

Citované ustanovení reaguje na situace, kdy dojde k zastavení řízení či zamítnutí žádosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle citovaných ustanovení, tedy z procesních důvodů, aniž by byla žádost věcně posouzena. Podá-li žadatel v takovém případě opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, je nutné, aby proběhlo nové správní řízení, v jehož rámci bude žádost věcně posouzena.

Protože první žádost o azyl byla rozhodnutím ministerstva ze dne 27. 7. 2006, č. j. OAM-845/VL-10-04-2006, zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu, bylo ministerstvo povinno podle ust. § 10 odst. 4 zákona o azylu provést nové řízení a žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany věcně posoudit. V daném případě proto nebylo možné žádost stěžovatele posoudit jako nepřípustnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o ní zastavit. Stěžovatelův požadavek, aby ministerstvo bylo povinno uvést v odůvodnění rozhodnutí, proč považuje jeho opakovanou žádost za

přípustnou, proto nemá oporu v žádném ustanovení zákona o azylu či správního řádu. Krajský soud se touto námitkou zabýval na str. 9 napadeného rozsudku a po věcné stránce ji posoudil zcela správně. Stížní námitka, v níž stěžovatel v této souvislosti namítal nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, je tedy nedůvodná.

V další stížní námitce stěžovatel vytýkal krajskému soudu, že se nedostatečně vypořádal s námitkami týkající se hodnocení situace v Nigérii.

Za situace, kdy krajský soud dospěl k závěru, že ministerstvo v napadeném rozhodnutí podrobně popsalo všechny skutečnosti, které stěžovatel v žádosti i pohovorech uvedl, opatřilo si veškeré nutné podklady pro rozhodnutí a řádně zdůvodnilo svůj závěr, že nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, nebylo nutné, aby se znovu podrobně věcně zabýval všemi podklady, které jsou obsahem správního spisu. V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud za nutné poukázat na to, že stěžovatelovy důvody, pro které odešel ze země původu, nejsou azylově relevantní (potíže se soukromými osobami, které v Nigérii nijak neřešil s kompetentními orgány). Pokud se jedná o jeho obavu z návratu do země původu, nelze přehlédnout, že situace v Nigérii sice není bezproblémová, ale stěžovatel pochází z oblasti, kde jsou poměry relativně standardní. Nelze pominout také skutečnost, že vzhledem k obrovské rozloze Nigérie má možnost řešit svou situaci přestěhováním do jiné její části.

K námitce stěžovatele, že krajský soud zúžil právo na soukromý a rodinný život, lze odkázat na rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že zásahem do soukromého a rodinného života, který si cizinec na území České republiky vytvořil, by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy ochraně lidských práv a základních svobod mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by pak mohl být pouze případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost jeho vycestování. Dále Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku uvedl, že z dikce ust. § 119a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) vyplývá, že právě toto ustanovení primárně chrání práva cizince na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, nikoliv ust. § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, ani jemu svou dikcí odpovídající ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, upravující obdobně formulovaný důvod udělení doplňkové ochrany.

Pojem rodinného života je vykládán poměrně extenzivně, vždy však s důrazem na fungující (reálný) rodinný život (srov. např. rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva ze dne 15. 10. 1986 ve věci K. proti Spojenému království, stížnost č. 11468/85, dostupné na http://echr.coe.int.) Vztahem zakládajícím rodinný život je pak v prvé řadě vztah manželů v zákonném a skutečném manželství, což není stěžovatelův případ. Ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu tedy nelze vykládat tak, že vycestování stěžovatele do země jeho původu by bylo v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky, neboť by tím bylo porušeno jeho právo na soukromý a rodinný život. Stěžovatel má jistě právo na soukromý a rodinný život, nicméně toto právo může realizovat jiným způsobem, např. úpravou svého pobytu v České republice podle zákona o pobytu cizinců.

Nejvyšší správní soud proto z důvodů výše uvedených kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. února 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu